

**ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ – ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ**

ΠΕΜΠΤΗ 30 ΜΑΙΟΥ 2024

**ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ:
ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ**

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΜΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 1 η

A1.

α) Στην τελευταία παράγραφο του κειμένου ο συντάκτης καταλήγει στο συμπέρασμα πως το βιβλίο αλλά και οποιοδήποτε άλλο γνωστικό μέσο δεν μπορεί να αποτελέσει, αυτή καθ' αυτή, πηγή γνώσης, πέρα από το ίδιο το βίωμα της ζωής. Παρόλα αυτά (το βιβλίο) οξύνει την κατανόηση και την ικανότητα λήψης αποφάσεων του ανθρώπου προσφέροντας έτσι την δυνατότητα της πνευματικής καθοδήγησής του.

β) Ο συγγραφέας στην τελευταία παράγραφο του κειμένου επιλέγει ως τρόπο πειθούς την επίκληση στο συναίσθημα. Αυτό αισθητοποιείται μέσα από την χρήση μεταφορών όπως στο χωρίο: «το βιβλίο κατέχει ... τη θέση ενός φλογερού φάρου», που προβάλλει τη θέση του βιβλίου ως σημαντικού πνευματικού οδηγού. Αποδίδεται ακόμα μέσα από το συγκινησιακά φορτισμένο λόγο («πεμπουσία της ανθρώπινης γνώσης») και την πληθώρα επιθέτων («ουτοπικό και θαυματουργό φάρμακο») με τα οποία ο συντάκτης υποκινεί την ευαισθητοποίηση του αναγνώστη.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 2 η

A2

α) Στη δεύτερη παράγραφο του κειμένου, εντοπίζουμε

- θεματική πρόταση: «Ένα άλλο αδιαμφισβήτητο ... επαγγελματικό του τομέα».
- σχόλια/λεπτομέρειες: «Ταυτόχρονα, ενισχύεται η... την αντίληψή τους».
- κατακλείδα: «Τον βοηθά να...ατομικής λογικής».

β)

- άποψη: γνώμη, οπτική.
- ενισχύεται: ισχυροποιείται.
- συνειδητοποίηση: αντιληφθεί, κατανοήσει.

A3

Προσφώνηση:

Αγαπητοί καθηγητές και καθηγήτριες, συμμαθητές και συμμαθήτριες,

Πρόλογος:

Στα πλαίσια της ημερίδας που διοργάνωσε σήμερα το σχολείο μας με θέμα την αξία του βιβλίου για τον άνθρωπο, καλούμαι να παρουσιάσω την σημασία του, καθώς και τα προνόμια που μπορεί να αποκτήσει όταν εντάξει στην ζωή του το διάβασμα.

Κυρίως μέρος:

Η χρησιμότητα/ αξία του βιβλίου στη ζωή μας

- Οξύνει το γλωσσικό αισθητήριο του ανθρώπου και συμβάλλει στον πλούτο του λεξιλογίου του. Το άτομο έρχεται σε επαφή με καινούριες λέξεις και πρωτόγνωρες, πολλές φορές, φράσεις τις οποίες μπορεί να ενσωματώσει οργανικά στο δικό του γλωσσικό απόθεμα.
- Τροφοδοτεί την δημιουργικότητα του ατόμου καθώς χρησιμοποιεί την φαντασία του για να σχηματίσει τους ήρωες και τα σκηνικά που περιγράφονται στο βιβλίο.
- Αυξάνει το χρόνο συγκέντρωσης του ατόμου σε οποιαδήποτε δραστηριότητα -όσο περισσότερο επικεντρώνεται κανείς στην ανάγνωση χωρίς τις περισπάσεις του εξωτερικού περιβάλλοντος τόσο περισσότερο κατακτά την ικανότητα της εστίασης σε μια δραστηριότητα.
- Στην σύγχρονη εποχή που ανθεί ο ατομικισμός και η αποξένωση, αξίες όπως η ενσυναίσθηση είναι απαραίτητες για την καλλιέργεια της ευαισθησίας του ανθρώπου. Με την ανάγνωση του βιβλίου το άτομο, μέσα από την οπτική γωνία των ηρώων και του αφηγητή, καλλιεργεί την ευαισθησία του και μαθαίνει να μπαίνει στη θέση του άλλου.
- Βοηθά στην ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας του ατόμου, μέσα από τον προβληματισμό για τις στάσεις και δυσκολίες των ηρώων διαμορφώνοντας, έτσι, χαρακτήρα και άποψη.

Επίλογος: ανακεφαλαιωτικός – συμπερασματικός

Αποφώνηση: Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ**ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 1 η**

B1

Η ιστορία του λογοτεχνικού κειμένου διαδραματίζεται σε ένα χωριό. Ο ήρωας δουλεύει εκεί σαν βοηθός και καθώς δεν υπάρχουν στο μέρος εκείνο βιβλιοπωλεία, παρακαλεί ένα γέροντα που πάει στην πόλη να του αγοράσει ένα βιβλίο. Η ιστορία λοιπόν έχει ως βασικά πρόσωπα ένα γέροντα και το παιδί που αγαπά τα βιβλία. Ο γέροντας δέχεται να του αγοράσει το βιβλίο χωρίς χρήματα, σε αντάλλαγμα το παιδί θα του μεταφέρει την ιστορία του βιβλίου και αυτό είναι το βασικό γεγονός που συνδέει τα δύο πρόσωπα του κειμένου (η κοινή τους αγάπη για τις ιστορίες). Ο γέρος μαθαίνει για τον «Σεβάχ τον Θαλασσίνο» μέσα από τον νεαρό και η ανάγνωση των βιβλίων συνεχίζεται (από τον μικρό), μέχρι το τέλος της χρονιάς.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 2 η

B2

α) αφηγηματικοί τρόποι:

- αφήγηση: «Σε τρεις μέρες του έφερε το χαρτί ... του το δωσε».
- διάλογος: «Παρ' τα», του λέει ...Σύμφωνοι;».

β)

- «το παιδί έπεσε πάνω στο βιβλίο με τα μούτρα»: μεταφορά.
- «ήταν σαν μικρό σπιτάκι»: παρομοίωση.
- «Και το διάβαζε, το διάβαζε ολόκληρο το χειμώνα»: επανάληψη.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 3 η

B3

Η μεγάλη αγάπη του νεαρού για τα βιβλία φαίνεται ήδη από την αρχή του αποσπάσματος, καθώς ο μικρός αναφέρει πως μέσα από αυτά θα μάθει για τον κόσμο των μεγάλων χωρίς να χρειάζεται να παρακαλέσει κανένα να του πει μια ιστορία «χωρίς καμώματα και παρακάλια». Το παιδί παρά το ότι δεν έχει κοντά του κάποιο βιβλιοπωλείο, δεν φαίνεται να τα παρατά, αλλά βρίσκει κάποιον γέροντα που θα αγοράσει ένα βιβλίο αντί για εκείνον και όταν το «πιάνει», το ανοίγει με τρεμάμενα χέρια, γεγονός που δείχνει την λαχτάρα του. Έπειτα «έπεσε πάνω στο βιβλίο με τα μούτρα» και

«το μαθέ νεράκι» για να μπορεί στην συνέχεια να το μεταφέρει στο γέροντα, ο οποίος φαίνεται να μοιράζεται την ίδια ζέση για τις ιστορίες «τ άκουε και τρέμανε τα μουστάκια του».

Οι νέοι σήμερα δεν φαίνεται να δείχνουν ιδιαίτερη αγάπη στα βιβλία καθώς η ψηφιακή πραγματικότητα προσφέρει πληθώρα πολύχρωμων και ευφάνταστων τρόπων δραστηριοποίησης. Έτσι, εκείνοι προτιμούν να σπαταλήσουν τον ελεύθερό τους χρόνο σε βίντεο ή εικόνες που τους προσφέρει απλόχερα η περιήγησή τους στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης (social media). Για την ανάγνωση ενός βιβλίου αντιθέτως, απαιτείται κόπος και συγκέντρωση. Δεν πρέπει να ξεχνάμε όμως πως κάθε τι στο οποίο αφιερώνουμε κόπο και ενέργεια συνήθως μας προσφέρει, εν καιρό, τους καρπούς του στο πολλαπλάσιο.

Επιμέλεια: Μαστοράκη Άσπα
Φιλολόγος του Φροντιστηρίου «ΚΥΚΛΟΣ»